

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srrodę dnia 22 Stycznia r. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Nowiny Dworu. Dnia 13 stycznia.

Z powodu śmierci Arcy-Xiężny Henryetty, małżonki J. C. K. W. Arcy-Xięęcia Karola Austriackiego, Dwór przywdział żałobę na dwa tygodnie: żałoba ta ma zwyczajnej podziaty, na wielką i małą. (J. d. S. P.)

Sankt-Petersburg dnia 13 stycznia.

Przez najwyższy dyplomata pod dniem 1 stycznia CESARZ JEGO MOŚĆ raczył mianować kawalerem orderu s. Anny 1szej klasy, Generała Maiora, Eichen 2, zarządzającego administracją pałacu w Oranienbaum.

— Przez ukaz najwyższy pod dniem 8 t. m. wydany do Kantoru Dworu, CESARZ JEGO MOŚĆ raczył mianować kamerunkrem, porucznika odstawnego gwadyi, Hrabie Karola Borcha, prezydenta 1go departamentu sądu głównego witebskiego. (J. d. S. P.)

— Otrzymało tu wiadomość o zgonie kancelarza orderów rossyjskich, rzeczywistego radcy tajnego, Xięęcia Alexego Borysowicza Kurakina, przypadłym d. 30 grudnia, w młodości jego, w gubernii orłowskiej. (P. P.)

— Posiedzenia Rady handlowej zostały otworzone dnia 4 stycznia, w salach wystawy wyrobów przemysłowych, w obecności P. Ministra Skarbu. Po odczytaniu Ukazu Jego CESARSKIEJ MOŚCI, z dnia 23 października r. z., i urzędzenia Rady handlowej, potwierdzonego przez Jego CESARSKĄ MOŚĆ, P. Minister Skarbu miał mowę, w której wyłożył rzeczywisty stan handlu naszego i widoki, które są skierowane ku nadaniu mu większej rozciągłości; uczyniłszy wzmiankę o ważności handlu czystego z Azją i o środkach, przez Rząd przedsięwziętych dla zachęcenia naszej żeglugi kupieckiej, przez założenie szczególnej szkoły, P. Hrabia Kankryn oświadczył swoje przekonanie, iż członkowie Rady będą gorliwie pracowali około pożytku publicznego. Odczytano potem dwa przełożenia P. Ministra, któremi zachęca Radę, aby rozważyła projekt ustanowienia w St. Petersburgu trybunału handlowego, oraz roztrząsnęła, iakiemi by fabryki rossyjskie wyrobami mogły opatrywać Georgią i prowincje Zakaukazkie, tudzież, iakichby potrzeba było zachęceń ku powiększeniu czynności tego handlu. Oto jest reiestr członków Rady handlowej: PP. Żadimirowski, Kussow, Sołodownikow, kupcy 1szej gildy w St. Petersburgu; Zwierkow, Czaplín, kupcy sanktpetersburscy 1szej gildy; oraz Radcy handlowi: Kramer, Piwowarow, Charyczkow, kupcy 1szej gildy z Narwy; Prokofiew, kupiec 2giej gildy w Moskwie; negocyant Baron L. Stieglic, i negocyanci zagraniczni: Bruxner, Wilson, Higinothson, Ketli i Seguin.

— Pod dniem 2 stycznia piszą z Moskwy: „Lubo nasze miasto nie leży na granicy, iżby dań miało być przywożonych wiele towarów, co do opłaty transportowej już zaspokoionych na innych tamozniach; iego atoli handlu zewnętrznego obrót, osobliwie w ciągu pięciu lat ostatnich, zasługuje na szczególną uwagę, gdyż ta postuży do ocenienia postępu, iaki uczynił nasz przemysł. Wzrost przywozu bawetny przedzonej dowodzi, iż tkactwo bawelniczne powiększa się, a ta jedna okoliczność dostatecznie wykazuje, iak pożytecznym jest dla na-

szych fabrykantów prawo składowe. Co do wywozu, nie można go niczem oznaczyć, gdyż się odbywa przez inne miasta, i największa poniekać część towarów przedawana jest na naszych rynkach. Wyrachowanie wartości przywozu, wywozu i dochodów celnych w Moskwie, w pięciu latach ostatnich jest następujące:

Rok	Przywóz.	Wywóz.	Dochód celny.
1825	186,196 rub.	73,392 rub.	15,940 rub. 86 k.
1826	919,725 —	15,060 —	94,718 — 66 —
1827	1,939,163 —	163,580 —	298,212 — 33 —
1828	3,844,843 —	514,924 —	783,105 — 87 —
1829	4,463,213 —	200,502 —	991,793 — 90 —

(J. d. S. P.)

PRAWIDŁA O LOKACYACH I POŻYCZKACH W USTANOWIENIACH BANKOWYCH.

(Ciąg drugi)

Rozdział III. O Pożyczkach.

§ 11. Opłacanie zmniejszonych procentów, t. i. po pięć, zaczęcie się od pożyczek, dla większej dogodności w rozrachunkach, od ukończenia rocznego terminu, który nastąpi w każdej pożyczce podług naznaczonej § 7 dla każdego Bankowego Ustanowienia stopniowości: do iego zaś nadejścia pożyczka zostaje na dawniejszej podstawie.

Uwaga. Termin ten nazywa się terminem przeniesienia pożyczki.

§ 12. Przy przeniesieniu pożyczek 8mioletnich na nowe 15to, 26ście lub 37mioletnie, termin takowych pożyczek liczy się od dnia ich przeniesienia; ale przy przenoszeniu pożyczek 12letnich — na 15 i 24roletnich — na 26 lub 37 lat, termin liczy się po dawnemu, od tego czasu, kiedy te pożyczki w Banku były zaciągnięte.

§ 13. Przeniesienie pożyczek 12toletnich na 15toletnie i 24roletnich na 26ście lub 37mioletnie, i 24roletnich na 37 lat, zamiast dodatkowego świadectwa Rządów Gubernialnych, Bank Pożyczkowy ma żądać, na teyże podstawie, iak i Kassa Zachowawcza, o przenoszącym się majątku należytych sprawek od Izby Skarbowej Sankt-Petersburskiej.

§ 14. Nie wymaga się, ażeby zaciągający pożyczkę podawali oświadczenia do Ustanowień Bankowych o przeniesienie uczynionych im pożyczek, 12toletnich na 15letnie i 24roletnich na 26ścieletnie, ale Bankowe Ustanowienia same obowiązane tego dopełnić.

§ 15. Od dawniejszych 8mioletnich pożyczek ma być płacono po 5 procentów od 1go rocznego terminu, na podstawie §§ 4 i 11go. Lecz, na prośbę dłużników, mogą one, jeżeli były zaciągnięte na ogólnych prawidłach Bankowych, być przeniesionemi w swoim czasie na inne terminy, a mianowicie: 8mioletnie pożyczki na ewikcyę domów — na 15 lat, a na majątki osiedlone — na 26 i 37 lat, za opłatą postanowionego § 4 premium.

§ 16. Dwunastoletnie pożyczki na ewikcyę domów, przenoszą się na piętnastoletnie wyłącznie i bez osobnego oświadczenia.

§ 17. Dwunastoletnie pożyczki na majątki osiedlone takież przenoszą się na 15letnie, bez prośby dłużnika. Ale po upływie jednego roku z terminow przeniesienia, na żądanie dłużników, mogą być przeniesione na 26 lub 37 lat, za opła-

ta naznaczonego § 4 premium i z wypłatą dodatkowej pożyczki, iaka podług prawideł Ustawień Bankowych przypadać będzie.

§ 18. Pożyczki dwudziesto-czteroletnie przenoszą się na 26 lat bez premium i bez próby.

§ 19. Lecz jeśli kto zażąda przeniesić pożyczkę 24-letnią na 37 lat, tedy obowiązany jest podać o tém oświadczenie i wnieść pół procentu premium, iako już pierwej przezeń zapłacony jeden procent premium.

§ 20. Za nadejściem terminu przenoszenia pożyczek, Bank w biegu pierwszego roku udziela dłużnikom, przy wydaniu kwiaty, wiadomość o opłatach, od nich odtąd corocznie podług tego wyliczenia przypadających.

§ 21. Pożyczki z dopełnieniem 50ciu rubli na duszę, w zamian kopii ze świadectw uczynione, podlegają wyżej opisanym prawidłom.

§ 22. Pożyczki, uczynione nie podług prawideł Banku Pożyczkowego, przenoszą się wyłącznie: 12to-letnie na 15to-letnie, a 24to-letnie na 26ścio-letnie.

§ 23. Przewyżka opłaconego za poprzednicze lata kapitału, ile się iey przy przenoszeniu pożyczek podług nowego obliczenia okaże, policza się pożyczającemu na opłatę premium, gdzie to należy, takż w pierwszej rocznej przy przeniesieniu opłacie i, dla uniknienia zbyt drobnych rachunków, bez procentów.

§ 24. Premium, jeżeli ono podług poprzedniczego § nie będzie zamienione, powinno być wniesione gotowem pieniądzem, a nie przypisywane do kapitałnego długu.

§ 25. Oswobodzenie dusz, będących w ewicyi Banku Pożyczkowego, uskutecznia się w miarę uskuteczionych opłat kapitałów, nie inaczej, iak częstmi wioskami, na tej podstawie, iak postępuje Kassa Zachowawcza.

§ 26. Wszystkie prawidła, o przeniesieniu pożyczek wyżej wyłożonych, odnoszą się do dłużników zupełnie akuratnych; co się zaś tycze nieakuratnych, postanawia się, co następuje:

1) Kassy Zachowawcze w tym względzie postępują podług swoich prawideł.

2) W pożyczkach z Pożyczkowego Banku Państwa, w których do 1go maja 1831go roku, lub po tym, do nadejścia terminu ich przeniesienia, dopuszczona będzie druga publikata, prawidła Bankowe o przedaży majątkow mają być wypełniane w zupełności.

3) W tych pożyczkach, w których, przy upłynieniu, po 1szym maju 1831 roku, takowego terminu, jeszcze nie została uczyniona powtórna publikata, może mieć miejsce przeniesienie, jeśli będzie opłacony remanent.

4) Jeżeli remanent ten nie przenosi tego, co przypada do powrócenia dłużnikowi, podług rachunku, zanadto umorzonego w poprzedniczych latach kapitału; to się zastępuje tym powrotem.

§ 27. Postanowienia o terminach ulgowych opłat pozostają w swej mocy. Z resztą samo przez się wypada, że zmniejszenie procentów ma skutek we wszystkich w ogólności pożyczkach tylko od terminów w § 7m naznaczonych, bynajmniej nie odnosząc się do opłat, które należało wnieść do Banku za czas, który poprzedził termin przeniesienia każdej pożyczki, nie wyłaczając i terminu ulgowego.

§ 28. Nowe pożyczki do terminów przeniesienia uskuteczniają się w porządku, teraz trwającym w Ustawieniach Bankowych, i w miarę stanu kapitałów w gotowiznie.

§ 29. Wszystkie urządzenia o Bankowych Ustawieniach, które przez terażniejsze prawidła nie są odmienione, pozostają w zupełnej swej mocy. (Dalszy ciąg nastąpi).

Erzerum, dnia 22 listopada.

W mieście tutejszem, które zajęły nasze wojska, wszystko jest w stanie pomyślnym i spokojnym: mieszkańcy dobrze się prowadzą i okazują zupełne dla naszego Rządu poważenie. Dnia 8 tego miesiąca, w dniu imienia JEHO CESARSKIEGO WYSOKO-

ści, WIELKIEGO XIAŻĘCIA MICHAŁA PAWEŁOWICZA, szczególniejsze zadowolenie sprawił mieszkańcom feierwerk, spalony na nowym placu. W tym razie, zazdrość azyatycka odstąpiła swojej zwyczajnej surowości, i kobietom było pozwolono widzieć feierwerk, wespół z mężczyznami. Wszystkie wieże meczetowe były oświecone, a tysiące latarni, noszonych w rękach mieszkańców, dodawały temu uroczystemu widowisku nadzwyczajnej iakiejszywości.

— *Dnia 26 listopada.* Wczora przybyli do *Erzerum* Seraskier i Baszowie, którzy zostawali brańcami wojennymi w *Tyflisie*. Nader grzecznie przyjął ich w *Erzerum* Rząd rossyjski. (P. P.)

Achałcyh, dnia 11 grudnia.

Dzień najradośniejszy. Wysokich Imienin NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEHOMOŚCI był z radością i uniesieniem obchodzony przez Rosyan i krajowych mieszkańców tutejszych. Po skończeniu parady cerkiewnej (borodińskiego półku pieszego), P. Naczelnik paszajiku achalcyskiego, Jenerał-Major *Kochanow*, ze wszystkimi urzędnikami wojskowymi i cywilnymi udał się do cerkwi, gdzie, po wysłuchaniu mszy ś., miana była stosowna do tej uroczystości mowa i zaśpiewano długie lata NAYJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI JEHOMOŚCI i NAYJAŚNIEJSZEJ JEHO FAMILII. Urzędnicy wojskowi byli przez P. Jenerała-Majora *Kochanowa* zaproszeni na obiad, podczas którego z uniesieniem spełniano toasty za zdrowie sprawcy tej uroczystości. Wieczorem spalono bardzo piękny feierwerk, na placu *Dżerit-Mardan*, gdzie przedtem, za panowania Turków, odbywała się predaż niewolników, poymanych w prowincjach gruzyjskich. Potym, nad bramą twierdzy zapalono bardzo piękną iluminacyą: na tarczy, pod koroną, jaśniała cyfra NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEHOMOŚCI, a pod nią nazwiska twierdzy: *Achałcyh*, *Acchur*, *Poti*, *Anapa* i *Achatkatał*. Przy odsłonięciu tarczy, muzyka na murach twierdzy zagrała: *Boże! zachowaj Monarchę!* Zabawy trwały do późnej nocy. Mieszkańcy *Achałcyhu* wprawieni byli w uniesienie przez te niewidziane u siebie widowiska, i dobrowolnie oświecili domy swoje. (P. P.)

ANGLIA.

London, dnia 9 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Gazeta *British-Traveller* pisze: „Podczas naszych podróży, które uczynił Xiażę *Wellington* w ciągu ostatnich 6ciu miesięcy, zwiedził on dwie trzecie części wszystkich hrabstw angielskich, a tym sposobem własnymi oczami lepiej kray przejrzał, niż którykolwiek z jego poprzedników. Nie tycze się to jednak miast znacniejszych, których Xiażę nie zwiedzał.”

Sławny malarz, *Tomasz Lawrence*, Prezes Królewskiej Akademii, umarł nagle, wkrótce po niemiłej sławnym artyście angielskim, nadwornym malarzu *Dawe*.

Nowa pożyczka Brezylijska nie ma być załączoną dla rządu Brezylijskiego, lecz na prywatny rachunek Cesarza *Don Pedro*, i oddana pod rozporządzenie Reieneyi Portugalskiej, celem poparcia praw Królowej *Donny Maryi*.

Jedna z tutejszych gazet umieszcza następującą statystyczną wiadomość o Parlamencie: „W izbie wyższej znajduje się 5 Xiażąt rodziny Królewskiej, 19 Xiażąt, między którymi jest 1 Feldmarszałek, 1 Admirał, 5 Pułkowników i 6 urzędników cywilnych; 18 Margrabiów, w liczbie których jest 2 Jenerałów, 1 Admirał, 2 Pułkowników i 5 urzędników cywilnych; 104 Hrabiów, między którymi jest 1 Feldmarszałek, 6 Jenerałów, 18 Pułkowników, 2 Kapitanów, 1 Admirał, 2 xieży i 24 urzędników cywilnych; 22 Vice-Hrabiów, w liczbie których jest 4 Jenerałów, 4 Pułkowników, 2 Admirałów i 7 urzędników cywilnych; 164 Baronów, między którymi jest 10 Jenerałów, 14 Pułkowników, 1 kapitan, 1 Chorąży, 5 Admirałów, 4 Kapitanów okrętowych i 24 urzędników cywilnych. W izbie niższej zasiada 20 Jenerałów, 40

Pułkowników, 8 Majorów, 5 Kapitanów, 4 Poruczników, 7 Admiratów, 15 Kapitanów okrętowych, i blisko 80 urzędników cywilnych”

Pan *Howe*, Agent towarzystwa przyjaciół Greków w kraju Zjednoczonych Stanów Ameryki północnej, donosi, iż na wybrzeżu Korynckim założył miasto *Washington*.

Statek pocztowy z Ameryki przywiózł poselstwo Prezydenta *Jackson* przy otwarciu Kongresu Zjednoczonych Stanów w *Washingtonie*. Wyjawione w nim są następujące szczegóły: stosunki Zjednoczonych Stanów z Anglią, Hiszpanią, Francją i resztą Europy, oraz z Meksykiem, Kolumbią i południowo-amerykańskimi Rzeczamipospolitemi, polityka krajowa, względem taryf celnych, dochód krajowy i spodziewane zmniejszenie podatków, względem floty i zamierzonego tymczasowo wstrzymania budowy okrętów wojennych; rozmaite wewnętrzne urządzenia; względem urzędów, banku narodowego, sądów i poczty; a na koniec wzmianka o pokoleniach Indyjskich, mieszkających przy granicach zachodnich.

FRANCYA. Paryż dnia 9 stycznia. (z Gazety Warszawskiej).

Odebrane tu listy z *Londynu* donoszą, iż na jednej z ostatnich rad gabinetowych Ministrów Angielskich jednomyślnie postanowili, nie uznać *Don Miguela* za Króla Portugalskiego, i z wyrażonego rozkazu Monarchy wysłać nadzwyczajnych gości do różnych Dworów. Mówią także, iż Hrabia *Aberdeen* kazał dać paszport Vice-Hrabieciu *de Secca*, Posłowi *Don Miguela*.

Dziennik *Tuloński* donosi, iż trzy pułki mają wsiść na okręty, i udać się do *Morei* dla wzmocnienia pozostałych tam brygad. 20ty pułk liniowy ma należeć między innemi do tej wyprawy.

Dziś przed południem wyjechał Król Jmć w towarzystwie Xiążęcia *Delfina* do *Compiègne*, z kąd po trze ma wrócić do tutejszej stolicy.

Dziennik *Konstytucjonista* donosi, iż zerwały się rozpoczęte w *Mahon* układy z pełnomocnikami *Deia* Algierskiego, z powodu, iż *Dei* rości teraz do Francji pretensyą o 20 milionów franków, a dawniej żądał tylko 7 milionów. Tak więc wojna ma być na przyszłą wiosnę dalej prowadzoną, lecz dzielniej, niż dotąd.

— Dnia 11 —

Tutejszy Dziennik *Globe*, pisząc, iż następne Izby mają wielkie przeznaczenie, położenia końca kontrrewolucyi, wzywa je do większej zgodności, niż w roku zeszłym.

Kilka pułków naszych miało otrzymać rozkaz, aby się przysposobiły do wsiadania na okręty, celem popłynienia do *Morei*.

Wychodzący w *Tulonie* dziennik zaprzecza doniesieniu, umieszczonemu w kilku gazetach, iakoby Basza *Egiptu* zatrzymał rysunki Pana *Champollion*.

Pracują teraz w ministerjum wojny nad nowym planem względem rekrutowania, podług którego każdy, powołany do służby wojskowej, będzie się mógł okupić 1500 franków.

(z Korrespondenta Warszawskiego).

Monitor zawiera co następuje: Sultan zapytał się przez kapitana *Calosso* Hr. *Guilleminot*, czyli Król Jmć Francuzki nie weźmie tego za złe, jeżeli przyśle do Paryża sto młodzieńców z najsławniejszych rodzin tureckich, aby im takie dać wychowanie, iak młodzieży francuskiej. Poseł, nie mogąc na to pytanie dać dostatecznej odpowiedzi, uwiadomił o tem Wiceadmirala *Rigny*. Codziennie więc oczekujemy fregaty, która przywieźć ma wspomnianych młodzieńców do jednego z południowych portów naszych.

Tenże dziennik zawiera następujący list, dotyczący się zaprowadzonych zmian w *Egipcie* przez Wice-króla. Prowincje podzielone są na obwoody, powiaty i podpowiaty; prócz zgromadzeń prowincjonalnych ustanowiony jest Dywan ogólny, który zgromadza się w jednej ze stolic *Egiptu*,

do którego należy przeszło 200 deputowanych prowincyi i 30 cywilnych i wojskowych urzędników. Wice-król przedstawia Dywanowi wszystkie sprawy dotyczące się administracyi. Posiedzenia jego odbywają się publicznie. Od roku 1826 posyła ciągle młodych ludzi do Francyi, na nauczanie się umiejętności, rzemiosł, rękodzieł i statystyki. Liczba ich wynosi już 150. Innych posłano do Anglii i Austrii. Wydawane także będzie nowe pismo peryodyczne pod tytułem: *Wiadomości Egipskie*, wychodzić będzie dwa razy na tydzień in folio we dwóch kolumnach, jedna w tureckim języku, druga w arabskim: tłoczone będzie w *Kairze*, gdzie się także znajduje drukarnia.

W więzieniu tulońskim pokazała się choroba zaraźliwa, którą złożonych jest 400 więźniów.

Gazeta Francyi utrzymuje, że wiadomość, iakoby Król nasz ofiarował młodej Królowej Hiszpańskiej milion fr. w podarunku przedślubnym, jest fałszywą.

PRUSSY Berlin dnia 18 stycznia. (z Gazety Warszawskiej).

Dziś obchodzono tu w zwykłym sposobie rocznicę uroczystości koronacyney i orderowej. Pan *Bismark*, Jenerał-Major i Poseł Kr. *Wirtembergski* przy Dworze naszym, otrzymał order czerwonego orła 1szej klasy. Takiż order 2giej klasy z liśćmi dębowemi otrzymało 11 osób; a bez liści 72 osób; order *S. Jana* otrzymało 46 osób; powszechny znak honorowy 1szej klasy otrzymało 62 osób, a takiż znak 2giej klasy 74 osób. Między innemi, Jenerał-Major *Wienskowski* dotychczasowy 2gi dowódca w *Neisse*, Pułkownik *Matachowski*, dowódca pułku huzarów gwardyi, Pułkownik *Zieliński*, Brygadyer 1wszej brygady żandarmów, naczelny Radca Reienoyi *Neuhauss* w *Poznaniu*, i tajny Radca Reienoyi *Michalski* także w *Poznaniu*, otrzymali order czerwonego orła 2giej klasy bez liścia dębowego; Pułkownik *Selasiński*, szef głównego sztabu 7go korpusu wojska, Podpułkownik *Grabowski*, dowódca batalionu strzelców gwardyi, i uwolniony od czynnej służby Major *Williamowicz* w *Berlinie*, otrzymali order *S. Jana*; na koniec, Komissarz policyi *Sulewski* w *Gdańsku* i właściciel statku *Maiewski* w *Toruniu*, otrzymali powszechny znak honorowy 2giej klasy.

WŁOCHY. Od granic włoskich 2 stycznia. (z Gazety Warszawskiej).

Xiążęta *Wirtembergscy Fryderyk i Alexander* przybyli do *Florencey* pod nazwiskiem Hrabów *Hohenberg*. Przedstawieni dnia 22 grudnia Wielkiemu Xiążęciu *Toskańskiemu* i rodzinie jego, byli nazajutrz na obiedzie u Dworu, a potem znajdowali się na ucztach u Lorda *Burghersh*, Posła Angielskiego, gdzie także był z małżonką swoją Lord *Cochrane*, który, iak się zdaie, całą zimę tam zabawi.

List z *Rzymu* wyraża: „Nie poymniemy wcale, iak pisma londyńskie mogą twierdzić, że Król Angielski dał papiery *Stuartów Walter-Scottowi*, które dostał od Kardynała Xięcia *Fork*, ostatniego potomka tego nieszczęśliwego domu Monarchów, kiedy ani w jego Kodycyllach nie było wzmianki o Królu Angielskim. Wiadomo jest, iż Kardynał nie przyznał nigdy prawa następstwa domu *Hannowerskiego*. Podobno w roku 1815 jeden ze służących skradł był niektóre rękopisma, a mianowicie traktat *Jakóba III* (tak nazywają pretendenta syna *Jakóba II*) z Xięciem *Indyjskim*. Na żądanie rządu Angielskiego kazał Kardynał *Gonsalvi* odebrać ten rękopis, a co się z nim stało, niewiadomo. Zaraz po śmierci Xięcia odesłano do *Turyń* zmarłemu Królowi *Emmanuelowi*, którego Kardynał zawsze uznawał za swego prawnego następcę, koronę i pieczęć Państwa Angielskiego wraz z kleynotami, insygniami, archiwem i innemi papierami. Zdaie się więc, iż

Dwór Sardyński ustąpił niektórych szczegółów z tej pozostałości, o czem iednakże wątpić należy."

S Z W A Y C A R Y A.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Mówią, iż Hr. Capodistrias, który przed wyjazdem swoim do Grecyi kilka lat bawił w Genewie, w pewnym przypadku znowu osiadł w tem mieście. Oświadczenia iednego z naysławniejszych jego przyjaciół dają poznać, iż znakomity ten statysta postanowił przepędzić resztę życia swego w tém spokojnem siedlisku, czy rychley, czyli też później uchyli się od spraw publicznych. Wiadomo, iż Hr. Capodistrias poświęcił cały swój majątek dla Grecyi, a ponieważ niewątpliwą jest rzeczą, iż państwo to nie może go teraz wynagrodzić, to atoli bydz może pewnem, iż na przypadek jego usunięcia się, trzy mocarstwa sprzymierzone, opiekujące się sprawą Grecyi, wyznaczą mu pensyą.

Rząd austriacki zakazał na rok 1830 wszystkie gazety szwajcarskie, wyjąwszy tey, która wychodzi w Tessino.

A M E R Y K A.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Diario fluminense donosi z dnia 19 października: „17 b. m. z największą okazałością odbyło się zaślubienie Cesarza z Xiężniczką Leuchtenberg, a teraźniejszą Cesarzową. Mieszkańcy w dowód swojej radości z tego szczęśliwego zdarzenia oświecili rzesisto miasto. Cesarz dla uwiecznienia tego dnia szczęśliwego, ustanowił order Róży, którego mistrzem jest sam Cesarz, a wszyscy Xiążęta krwi jego kawalerami."

Pomiędzy innemi pannami towarzyszyły Cesarzowej i córki Cesarza do ślubu. Urządzenie festynów i tey uroczystości było nader świetne, a lud okazywał najwyższą radość. W dzień po ślubie ukazała się Cesarzowa ludowi, a nowo spuszczone z warsztatu korweta otrzymała imię: *Amalia*. Na pokoiach przedstawieni byli Cesarzowej ministrowie, szlachta, i oficerowie armii lądowej i morskiej. Zachwycającym było widokiem, gdy dzieci Don Pedra z pierwszej małżonki przedstawiono Cesarzowej, która zdawała się tém bydz mocno wzruszoną, i oświadczyła, że przywiązanie i zaufanie Cesarza dla siebie będzie się starała oddać Jego dzieciom. Całe to postępowanie Cesarzowej wzbudziło najwyższe poważenie, i iedna dla niej serca wszystkich. W dniu przybycia i zaślubin Cesarstwa, wszystkie w porcie stojące okręty Brezyljskie i Angielskie były rzesisto oświecone.

Na wyspie Cubą handel niewolnikami coraz bardziej wzrasta; sześć okrętów na ten cel przeznaczonych naprawiano w Hawannie.

N I D E R L A N D Y.

Bruksella dnia 6 stycznia.

Odebrane w *Amsterdamie* listy ze *Smyrny* donoszą, iż morze Lewantkie jest zupełnie oswobodzone od rozbojników morskich, i dla tego dowódcy znajdujących się tam okrętów wojennych naszych nie widzą już potrzeby dawać konwoiu okrętom kupieckim. (G. W.)

S Z W E C Y A

Sztokholm dnia 5 stycznia.

Minerwa Szwedzka, uważana za gazetę półurzędową, donosi, iż Król Jmć przedsięwznie na wiosnę podróż do Norwegii. (G. W.)

G R E C Y A.

Powiadają, że Radca Tayny, *Ribeaupier*, nie zatrzymywał się w *Nauplii*, lecz przybył prosto do *Eginy* i wysłał stamtąd gońca do Hrabi *Capodistrias*. Prezydent Grecyi ma zamiar ią o-

puścić, do czego też przedsiębierze potrzebne środki; gdyż umysły znowu zostały mocno zaburzone, a duch zasadzek panuje tam podawnemu. Flotta angielska przepędzi zimę w *Malcie*, francuzka zaś stoi na kotwicach przy *Eginie* i *Smyrnie*, mając przytym od Hrabi *Guilleminot* zalecenie okazywania obrony greckim okrętom kupieckim. (P. P.)

(z Gazety Warszawskiej.)

Gazeta Florencka donosi z *Ankony* pod dniem 25 grudnia: „Według Gazet greckich, regularne woysko z *Megary* udało się częścią do *Nauplii*, częścią do *Patrasu*. Postanowieniem Prezesa rozwiązana została Kommissya morska w *Poros*. Wszystkie iej czynności poruczone sekretarzowi stanu wydziału wojny i marynarki, Hrabiemu *Viaro Capodistrias*, który przedstawi Prezesowi plan organizacji tego nowego Ministerium. Iune postanowienia obejmują rozmaite awanse i nominacje. *Emmanuel Tombasi* został na miejsce *Konduriotego* mianowany członkiem Senatu. PP. *Metaxa* i *Maurocorfato* mianowani podobnie Senatorami. *Konstanty Canaris*, który z takim mężstwem i gorliwością służył oyczynie od początku wojny, wyniesiony został na dowódcę pierwszego oddziału floty narodowej. Major *Billani*, który od Rządu uzyskał pochwałę, mianowany dowódcą twierdzy *Koron* i oddany pod rozkazy Jenerała *Trezel*. Andrzej *Mustowidi* został nadzwyczajnym Kommissarzem wysp *Sporadzkich*, nadzorcą domu sierot i drukarni greckiej i francuzkiej w *Eginie*. Archiwa tak lądowe iako i morskie przewieziono z *Eginy* do *Napoli*. Rozporządzenie Prezesa z dnia 15 listopada zawiera środki dążące do zachowania spokojności w porcie *Poros*. Wszystkie przybywające do tego portu statki narodowe tak przewozowe iako i wojenne, mają zostawać aż do chwili oddalenia się pod zwierzchnictwem i rozkazami Admirala *Miaulis*, którego w niebytności zastępować będzie Vice-Admiral *Sachturis*, albo *Konstanty Canaris*. Doniesienia z *Epiru* ciągle są zasmucające; 3,000 albańczyków z powodu zaległego żołdu przebiegają kraj i wyrządzają największe spustoszenia. Przez cały ciąg wojny greckiej nie ucierpeli mieszkańcy tey prowincyi tyle, ile teraz cierpią."

T U R C Y A.

Stambuł, dnia 13 grudnia.

Wszystkie postanowienia Sultana i przedsiębrane przez niego środki, zapowiadają znaczne powiększenie woyska i potęgi morskiej. Wiele znakomych officerów posłano do prowincyi Azjatyckich, i przydano im officerów Europejskich, aby wszystkich młodych ludzi nieżonatych i zdalnych do broni, ćwiczyli w obrotach. Stychać, iż Sultán po świętach Bayramu chce odprawić przegląd przeszło 100,000 piechoty regularney i 30,000 jazdy.

Spodziewają się tu przybycia z Anglii kilku okrętów zesztabami złota i srebra. (G. W.)

Od granic tureckich dnia 12 grudnia.

Na wodach Stanchijskich krążą rozboynicze galery, na których się znajdują Turcy Kandyjscy. Ile wiadomo, zabrały już one niewielki okręt, który płynął z *Lerydy*, wyciąwszy cały jego ekwipaż. Wiadomość tę przywiózł okręt, który zaledwo mógł umknąć przed ściganiem tych barbarzyńców.

— Pod dniem 10 grudnia r. z. piszą z *Konstantynopola*, iż tam trwają deszcze przez cały ten miesiąc; dla tego, wiele przybytych tam okrętów nie może być wyładowanych. Pomimo znaczne dowozy żywności, od czasu zawarcia pokoju, drożyzna trwa ciągle. *Kilo* chleba kosztuje 13 i 14 piastrow tureckich. (P. P.)

Pozwolono drukować. Zpoiszenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzej BucharSKI Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.